

Άννα Μαντιό

Partner, Karatzas
& Partners

➤ Ποια είναι τα βασικά χαρακτηριστικά των προτεινόμενων ευρωπαϊκών κανονισμών για τις ψηφιακές υπηρεσίες (DSA) και τις ψηφιακές αγορές (DMA);

Η DSA αποτελεί ουσιαστικά συνέχεια της Οδηγίας 2000/31/EK για το ηλεκτρονικό εμπόριο και εισάγει υποχρεώσεις στις πλατφόρμες παροχής ψηφιακών υπηρεσιών για το περιεχόμενο, τα αγαθά και τις διαφημίσεις τους που στηρίζονται σε τέσσερις βασικές αρχές: διαφάνεια, ενδυνάμωση χρηστών, διαχείριση κινδύνων και συνεργασία. Οι κανόνες έχουν σχεδιαστεί σε συμμόρφωση με το υπάρχον ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο για την προστασία δεδομένων, συμπεριλαμβανομένου του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων ("GDPR") και της Οδηγίας ePrivacy, και δρουν συμπληρωματικά με αυτό.

Η DMA σκοπό έχει τη ρύθμιση της λειτουργίας των «gatekeepers» και δίνει ευρείες δυνατότητες παρέμβασης στην Επιτροπή. Περιλαμβάνει έναν κατάλογο ex-ante υποχρεώσεων που επικεντρώνεται στην πρόληψη αντί της καταστολής ή της θεραπείας στις ψηφιακές αγορές. Η προσέγγιση αυτή διαφοροποιείται από τους παραδοσιακούς κανόνες καταστολής του δικαίου ανταγωνισμού.

Παράλληλα, η DMA προβλέπει ότι η Επιτροπή έχει ευρείες εξουσίες ελέγχου και επιβολής κανόνων συμπεριφοράς στις ταχύτατα αναπτυσσόμενες ψηφιακές αγορές μέσω ρυθμίσεων που προσομοιάζουν με αυτές του δικαίου ανταγωνισμού. Στο πλαίσιο αυτό, εκτός των σημαντικών προστίμων, η Επιτροπή δύναται, έπειτα από έρευνα, να διασπάσει την επιχείρηση μιας πλατφόρμας που συστηματικά παραβαίνει τους κανόνες. Επίσης, οι «gatekeepers» οφείλουν να ενημερώνουν την Επιτροπή για οποιαδήποτε σκοπούμενη συγχώνευση ή εξαγορά, ασχέτως του εάν υπάρχει υποχρέωση γνωστοποίησής της στην αρμόδια αρχή ανταγωνισμού. Κατά συνέπεια, είναι πιθανό η Επιτροπή να σκοπεύει να χρησιμοποιήσει τις εξουσίες της από το άρθρο 22 του Κανονισμού 139/2004 για τυχόν έλεγχο συγκεντρώσεων στον τεχνολογικό κλάδο που δεν εμπίπτουν στα σχετικά όρια γνωστοποίησης της ΕΕ ή των κρατών-μελών.

Εάν τελικά υιοθετηθούν στα επόμενα 2-3 χρόνια, οι δύο κανονισμοί θα δημιουργήσουν σειρά νέων κανόνων για τις ψηφιακές υπηρεσίες, τις διαδικτυακές αγορές και άλλες πλατφόρμες και εφαρμογές και θα επηρεάσουν και κάθε επιχείρηση που δραστηριοποιείται σε αυτές.

➤ Σε ποιον βαθμό μπορούν να έχουν εφαρμογή οι κανόνες που ενσωματώνουν η DSA και η DMA στην ελληνική ψηφιακή αγορά; Πώς ανταποκρίνονται οι ελληνικές ρυθμιστικές αρχές στις ψηφιακές εξελίξεις;

Οι κανόνες που εισάγει η DSA αναμένεται να έχουν σημαντική εφαρμογή στην ελληνική ψηφιακή αγορά, αφού πολλές από τις υποχρεώσεις που εισάγονται θα έχουν εφαρμογή σε πλατφόρμες ή του παρόχους χωρίς ποσοτικά κριτήρια. Έτσι, οι καλυπτόμενες πλατφόρμες ή πάροχοι θα κληθούν να συμμορφωθούν με τις σχετικές διατάξεις που περιλαμβάνουν υποχρεώσεις διαφάνειας, λογοδοσίας και αυξημένης εποπτείας. Την εποπτεία συμμόρφωσης θα έχουν οι αρμόδιες ελληνικές ρυθμιστικές αρχές, σε συνεργασία με το EBD5. Όσον αφορά στη DMA, δεδομένων των ποσοτικών κριτηρίων που εισάγει, φαίνεται να έχει μειωμένη εφαρμογή στις πλατφόρμες με κύρια δραστηριοποίηση στην Ελλάδα. Ωστόσο, υπάρχουν επιχειρήσεις με σημαντική επιρροή στην ελληνική ψηφιακή αγορά, όπως πλατφόρμες δραστηριοποιούμενες στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου, του τουρισμού, της φιλοξενίας και του FinTech που μένουν εκτός ρυθμιστικού πλαισίου. Για την αντιμετώπιση του ζητήματος αυτού, είναι σε επεξεργασία σχέδιο νέας διάταξης στον ν. 3959/2011 περί ελεύθερου ανταγωνισμού που θα αφορά στην κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης σε οικοσυστήματα. Ως «οικοσύστημα» θεωρείται κάθε δίκτυο αλληλοσυνδεδεμένων και σε μεγάλο βαθμό αλληλεξαρτώμενων οικονομικών δραστηριοτήτων ή μια πλατφόρμα οικονομικών δραστηριοτήτων που πραγματοποιούνται από διαφορετικές επιχειρήσεις με σκοπό την παροχή προϊόντων, υπηρεσιών ή ενός πλέγματος αυτών που επηρεάζουν το ίδιο σύνολο χρηστών ή διαφορετικές κατηγορίες χρηστών (οικοσυστήματα πολλαπλών παικτών).

Με την προτεινόμενη διάταξη, η Επιτροπή Ανταγωνισμού θα έχει δυνατότητα παρέμβασης στα «οικοσυστήματα», ώστε να μπορεί να απαγορεύσει σε μια επιχείρηση που κατέχει κεντρική θέση σε ένα οικοσύστημα σημαντικό για τον ανταγωνισμό στην Ελλάδα την κατάχρηση της κυριαρχίας της. Η διάταξη αυτή, εάν ψηφισθεί, θα είναι καινοτόμα στην Ευρώπη και αναμένεται να ακολουθήσουν παρόμοιες νομοθετικές ρυθμίσεις και σε άλλα κράτη-μέλη.

ΟΙ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΓΙΑ
ΤΙΣ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ:

Πώς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει να «τιθασεύσει» τις μεγάλες ηλεκτρονικές πλατφόρμες και να προστατεύσει τις συναλλαγές σε αυτές

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή («Επιτροπή») δημοσίευσε στις 15.12.2020 τις προτάσεις κανονισμών για τις ψηφιακές υπηρεσίες, Digital Services Act («DSA») και τις ψηφιακές αγορές, Digital Markets Act («DMA»), αντίστοιχα. Σκοπός τους είναι η καλύτερη προστασία των online χρηστών/καταναλωτών από τον κίνδυνο διείσδυσης ή χρήσης παράνομου περιεχομένου, αγαθών και υπηρεσιών, η μετάβαση σε πιο δίκαιες, διαφανείς και ανοιχτές ψηφιακές αγορές, καθώς και η αντιμετώπιση της έλλειψης ανταγωνισμού στις ψηφιακές αγορές εξαιτίας κυρίως των πολύ μεγάλων ηλεκτρονικών πλατφορμών που δρουν ως «gatekeepers» και εμποδίζουν την είσοδο νέων ανταγωνιστών στην εκάστοτε ψηφιακή αγορά.

Η DSA θέτει κανόνες για την ευθύνη των ψηφιακών πλατφορμών για το περιεχόμενο, τα αγαθά και τις διαφημίσεις που περιλαμβάνουν. Η πρόταση αφορά στις πλατφόρμες που προσφέρουν υπηρεσίες διαμεσολάβησης, στους παρόχους υπηρεσιών hosting και στις ηλεκτρονικές πλατφόρμες που «συνδέουν» τους πωλητές με τους καταναλωτές. Οι υποχρεώσεις που προβλέπονται διαφέρουν ανάλογα με τα χαρακτηριστικά, το μέγεθος και τον κοινωνικό αντίκτυπο της πλατφόρμας ή του παρόχου, ενώ μόνο οι «πολύ μεγάλες ηλεκτρονικές πλατφόρμες», δηλαδή όσες χρησιμοποιούνται από περισσότερο από το 10% των καταναλωτών της ΕΕ, υπόκεινται στο πλήρες πεδίο ρυθμίσεων της DSA.

Οι βασικές κατηγορίες υποχρεώσεων που εισάγονται είναι εκείνες που αφορούν στον εντοπισμό και αντιμετώπιση του παράνομου περιεχομένου, αγαθών και υπηρεσιών, στην παροχή πληροφοριών σχετικά με τις διαφημίσεις, καθώς και στο due diligence σχετικά με τους συμβαλλόμενους πωλητές ορισμένων πλατφορμών. Τυχόν παραβάσεις των κανόνων μπορούν να επιφέρουν πρόστιμα έως 6% του παγκόσμιου κύκλου εργασιών των παραβατών

**Βασίλης
Γουλιέλμος**

Associate,
Karatzas &
Partners

**Τζίνα
Γκουντουλίδ**

Trainee Lawyer,
Karatzas &
Partners

και σε εξαιρετικές περιπτώσεις προσωρινή αναστολή της παροχής υπηρεσιών. Οι «πολύ μεγάλες ηλεκτρονικές πλατφόρμες» υπόκεινται στην άμεση και αποκλειστική εποπτεία και ρύθμιση της Επιτροπής συνεπικουρούμενης από το συμβουλευτικό χαρακτήρα προτεινόμενο προς σύσταση Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Ψηφιακών Υπηρεσιών («EBDS»). Για τις λοιπές πλατφόρμες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της DSA, αρμόδιες θα είναι οι σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές των κρατών-μελών αναφορικά με τις υπηρεσίες που είναι εγκατεστημένες στην επικράτειά τους σε συνεργασία με το EBDS.

Η DMA περιλαμβάνει κανόνες για πλατφόρμες που παρέχουν υπηρεσίες που τις καθιστούν «gatekeepers» σύμφωνα με

αντικειμενικά-ποσοτικά κριτήρια, όπως ετήσιος κύκλος εργασιών στον ΕΟΧ για τα προηγούμενα 3 έτη τουλάχιστον €6.5 δισ., μέση κεφαλαιοποίηση €65 δισ. και παροχή «υπηρεσιών κύριας πλατφόρμας» σε τουλάχιστον 3 κράτη-μέλη. Οι «υπηρεσίες κύριας πλατφόρμας», δηλαδή υπηρεσίες που έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην εσωτερική αγορά και μέσω του οικοσυστήματος της πλατφόρμας συνδέουν επιχειρήσεις με τελικούς χρήστες, περιγράφονται αναλυτικά και πρέπει να αφορούν σε 45 εκατομμύρια μηνιαίους ενεργούς τελικούς χρήστες και περισσότερους από 10,000 ετήσιους ενεργούς επιχειρηματικούς χρήστες. Τα κριτήρια αυτά δεν είναι απόλυτα και οι επιχειρήσεις μπορούν να ανταποδείξουν ότι, παρότι πληρούν τα ποσοτικά κριτήρια, δεν είναι «gatekeepers». Αντιστοίχως, η Επιτροπή μπορεί να καθορίσει μία «υπηρεσία κύριας πλατφόρμας» ως «gatekeeper», παρότι υπολείπεται του ποσοτικού, εάν η σχετική υπηρεσία αναμένεται να αποκτήσει σημαντική θέση στην ψηφιακή αγορά.

Η DMA περιλαμβάνει έναν κατάλογο ex ante υποχρεώσεων για τους «gatekeepers» και ορίζει 7 per se απαγορευμένες πρακτικές και 11 πρακτικές που μπορεί να είναι προβληματικές για τον ανταγωνισμό και απαιτούν περαιτέρω έλεγχο. Αποκλειστική αρμοδιότητα ελέγχου συμμόρφωσης και επιβολής των κανόνων της DMA διατηρεί η Επιτροπή, έχοντας ευρείες εξουσίες και δυνατότητα επιβολής προστίμων έως 10% του παγκόσμιου κύκλου εργασιών των παραβατών. ■

INFO

KARATZAS & PARTNERS

8 Koumpari Street 10674 Athens, Greece

T: +30 210 371 3600

E: mail@karatza-partners.gr

W: www.karatza-partners.gr

